

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2017. november 30.

Európai Számvevőszék: az „Egységes európai égbolt” kezdeményezés nyomán megújult a légiforgalmi kultúra, a légtérgazdálkodás azonban továbbra is szétaprózódott

Az uniós légiforgalmi szolgáltatások teljesítményének javítására irányuló „Egységes európai égbolt” (SES) kezdeményezés egyértelmű szükségletre reagált, és hatékonyságközpontúbbá tette e szolgáltatások kultúráját. Az Európai Számvevőszék újonnan közzétett jelentése szerint azonban az uniós légtér gazdálkodás továbbra is szétaprózódott, és a SES koncepcióját még nem sikerült megvalósítani. A SES technológiai elemeire eddig nyújtott uniós finanszírozás összege eléri a 730 millió eurót és 2020-ig várhatóan 3,8 milliárd euróra nő majd.

A kezdeményezés vizsgálata céljából számvevőink öt tagállam (Spanyolország, Franciaország, Magyarország, Svédország és az Egyesült Királyság) légiközlekedési politikáért felelős kormányzati szervezeti egységeinél, léginavigációs szolgáltatóinál és nemzeti felügyeleti hatóságainál tettek látogatást, valamint felkeresték a főbb szakpolitikai, üzemeltetési és ágazati szereplőket. Megállapították, hogy egyrészt a SES-kezdeményezés indokolt volt, mert az uniós légiforgalmi szolgáltatásokat hátráltatta a tagállami szolgáltatók monopolhelyzete és a szétaprózódottság, másrészt a szakpolitika egységes szabálykészletet alkot és valóban a hiányosságok orvoslását tűzi ki célul. A légiforgalom terén megfigyelhető megváltozott tendenciák miatt azonban a kezdeményezés számára eredetileg meghatározott magas szintű célok részben elérhetetlenné, részben irrelevánssá váltak.

„A légi közlekedés az Unió belső piacának fontos alkotóeleme, mivel hozzájárul az áruk és személyek szabad mozgásához és a gazdasági növekedést is előmozdítja – jelentette ki George Pufan, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Nyilvánvaló azonban, hogy az uniós egységes piacon még nem élvezhetők az egységes égbolt előnyei.”

Számvevőink szerint nem csökkentek érdemben a navigációs díjak, és a légi közlekedésben ismét növekedésnek indultak a késések. A jelenlegi funkcionális légtérblokkok elsősorban együttműködési fórumot biztosítanak a szomszédos államok érdekelt felei számára, de sem a légtér gazdálkodás, sem a szolgáltatásnyújtás, sem pedig a beszerzések szintjén nem bizonyultak eredményesnek a szétaprózódottság csökkentését illetően. A tagállami felügyeleti hatóságokat

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege itt tölthető le: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

felügyeleti feladatuk ellátásában korlátozza, hogy nem mindig teljesen függetlenek, és egyes esetekben nem is rendelkeznek elégséges forrásokkal.

Számvevőink megállapították, hogy a Bizottság és a tagállamok nehezen jutnak egyetértésre a teljesítménycélok tekintetében, különösen a kapacitás és a költséghatékonyság területén. Továbbá, a mutatók némelyike nem rögzíti a teljesítmény egyes lényeges szempontjait.

Az „Egységes európai égbolt” kezdeményezés technológiai pillére – a SESAR projektnek – sikeresen valósította meg a korábban szétaprózódott K+F környezet koordinációját. Az Unió projekttel kapcsolatos szerepvállalása azonban időközben eltért eredeti hatókörétől, ütemtervétől és pénzügyi léptékétől, még hozzá mindhárom tekintetben jelentős bővítésre volt szükség. A SESAR teljesítménnyel kapcsolatos céljait immár (az eredeti 2020-as dátum helyett) 2035-re tervezik elérni.

Számvevőink egy sor ajánlást fogalmazznak meg az Európai Bizottság számára, amelyek célja a SES kezdeményezés hatékonyabbá tétele. Ezek a következők:

- vizsgálja felül a SES magas szintű céljait;
- mérlegeljen más lehetőségeket a szétaprózódottság csökkentésére és az uniós támogatást azokra a kutatási-fejlesztési megoldásokra összpontosítsa, amelyek megoldást nyújtanak erre a problémára;
- gondoskodjon a nemzeti felügyeleti hatóságok teljes körű függetlenségéről;
- észszerűsítse a teljesítményrendszert és vizsgáljon felül egyes fő mutatókat;
- a SES célkitűzéseinek fényében vizsgálja felül az Unió kutatás-fejlesztést támogató struktúráját;
- tegye elszámoltathatóbbá a SESAR Közös Vállalkozást.

A szerkesztők figyelmébe

2015-ben mintegy 920 millió utas és 15 millió tonna áru fordult meg az uniós repülőterek indulási vagy érkezési oldalán. Ugyanebben az évben közel 10 millió kereskedelmi légi járat közlekedett Európa egén. A légi forgalom biztonságos és hatékony áramlásának biztosításához légiforgalmi szolgáltatásra van szükség, amelynek három központi funkciója a légi járművek egymás közötti megfelelő elkülönítése, a kereslet (járatok) és a kínálat (légiforgalmi irányítás) kiegyensúlyozása, valamint légiforgalmi tájékoztatás nyújtása a légtérhasználók számára.

Bár a légi forgalom természeténél fogva nemzetközi jellegű, korábban azt nemzeti szinten, szétaprózódott és monopolisztikus környezetben igazgatták, ami késésekhez és a légtérhasználók számára magasabb légiforgalmi szolgáltatási költségekhez vezetett. Emiatt a légiforgalmi szolgáltatás átfogó teljesítményének javítására törekvő „Egységes európai égbolt” (SES) kezdeményezés egy sor hatáskört a korábbi kormányközi gyakorlat helyett európai uniós szintre igyekszik átruházni.

A SES kezdeményezés 2004-ben indult el hivatalosan, és fokozatosan létrehozott egy, a légiforgalmi szolgáltatás biztonságosságára, a légiforgalmi szolgáltatások nyújtására, a légtérgazdálkodásra és a hálózaton belüli interoperabilitásra vonatkozó, uniós szintű

szabálykészletből álló szabályozási keretet. Ezt a keretet egy technológiai korszerűsítési program, a SESAR projekt és az azt támogató pénzügyi ösztönzők egészítik ki.

Az „Egységes európai égbolt: megújult, de még nem egységes légiforgalmi kultúra” című 18/2017. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).